

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Váár L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívószám 20. —

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ÉLTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 K.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Késiratok nem adatk vissza.

A harmadik évforduló.

Csikszereda, július 25.

1914. évi július 26 án rendelték el a mozgósítást.

A vízőzön óta nagyobb szerencsétlenség nem érhetette a világot, mint érte e naptól kezdve.

Mindent hittünk akkor, de azt az egyet nem, hogy három évig fog tartani a vad embergyilkolás.

Három év a nemzetek és a világélet történetében nem nagy idő, de akkor, a midőn ez a három év nem áll egyébből, mint a nemzeteknek, az embereknek egymással való vad tusájából, egymásnak vad gyilkolásából, amikor a három év alatt a kultur nemzetek fia megszakitás nélkül csak vérben fürödnek, lehetetlen emberileg elgondolni azt, hogy létezzen valaki, aki azt ne mondaná, hogy elég volt.

A fák levelei harmadszor hullanak le, de fiaink még nincsenek itthon.

Meddig tart még e világszerencsétlenség? Mikor lesz vége? Ki tudná megmondani! A jó Isten, aki az égben van, de emberi halandó e földön nem.

A béke nem rajtunk mulott. Már az elmúlt év decembereben felajánlottuk. Ellenségeink visszautasították. Nem akarnak békülni. Meg akarnak semmisíteni, vagy úgy leverni, hogy könyörögve kérjük a békét, amelyet ők diktálnának.

Kijelentettük, hogy hódítani nem akarunk; senkitől semmit elvenni nem akarunk, csupán országunk határait védjük, abból senkinek semmit át nem engedünk és ha mindnyájunknak is el kell pusztulni, Magyarország szent földjét az utolsó csepp vértünkig védeni fogjuk.

A béke szavait eleget hallattuk. Hallják most ellenségeink, hogy még küzdeni tudunk.

Hallják meg ellenségeink az évforduló napján: „Él magyar, áll Buda még”.

Ne értesünk félre!

Nem a háboruért lelkesedünk, nem harci riadót fujunk az évforduló napján, nem a béke ellen lázítunk, hanem ellenségeinket akarjuk meggyőzni küzdelmük további céltalanságáról, ellenségeinkkel akarjuk megértetni, hogy a magyar haza földje szent és sérthetetlen, azt megcsönkíteni, abból az oláh vagy a szerb részére még egy darabot is levágni oktalan törekvés, oktalan vérparálás.

Megvédtük a magyar hazát, megvédtük a monarchiát, megvédtük a Habsburgok trónját.

Ez volt háborus célunk ezelőtt három évvel, ez ma is három év után.

Ha van nemzet, amely kivette részét a világháboruból, úgy a magyar nemzet első helyen áll. Küzdöttünk magunkért, küzdöttünk mások kelyett, szenvedtünk a csehek miatt. A kedvelt csehekkel nagyon felsült az egész monarchia. Cserbe hagytak, megcsaltak, elárultak és végül ellenünk küzdöttek.

A harmadik háborus év eltelté után rendületlenül kitartunk, ha szükség és kell, a negyedik évben is. A felelősséget magunkról elhárítottuk. Isten és emberek előtt nyíltan kijelentettük, hogy minket a becsületes bekevagy vezet.

A német birodalom új kancellárja világos szavakkal adta tudtára ellenségeinknek azt, hogy ha eddig ki nem éhezünk, ezután még kevésbé fogunk kiéhezni. Fegyverrel, erővel jöhet Amerika is, a minthogy jönni is fog, de leverni, megsemmisíteni ők sem lesznek képesek.

A harmadik év elteltével érkezik Amerika. Az események azt mutatják, hogy a negyedik év háboruja az övé lesz, ha ugyan el nem késik.

Az évforduló alkalmával ugyanis a galíciai események felé irányul az egész világ figyelme.

Az orosz gőzhenger visszafelé hengerel. Mintha nem is minket tekintene ellenségnek, hanem azokat, a kik otthon vannak, a kik otthon intézik a háboru sorsát.

Az orosz ezredek jórésze megtagadták az engedelmességet, elhagyták állásaikat.

Gyűlést tartottak a roham előtt. Kimondották, hogy elég volt, tovább nem véreznek, tovább nem küzdenek.

Ezt jelentik az orosz hivatalosak. Vajjon ellenségeink mit fognak ehez szólni?

Mit fognak cselekedni, ha elveszítik a nagy gőzhengert.

Akkor sem békülnék? Lehet, hogy meggondolják, de bármit is gondolnak, a béke nyilatkozatot tőlük várjuk, mert mi egyszer megtettük, másodszor már rajtuk a sor.

1914. évben Tarnopol az oroszok kezére jutott. Azóta birtokukban tartották.

Ma már megint a mi kezünkön van. Elmondhatják a lengyel zsidók, amit elmondottak az elmúlt évben Varsó elestekor: „Szépen megyünk Berlin felé”.

A harmadik évfordulón a muszka hadak Moszkva felé sietnek. Mintha el felejtették volna, hogy a franciák nekik találkat adtak Berlinben.

A franciák sem érkeztek meg Berlinbe, sem a szerbek Budapestre, sem az olaszok Triesztbe, az oláhok meg Kolozsvárra, pedig három éve, hogy készünek és utaznak.

Három év eltelté után bizzunk az Istenben és akkor ellenségeink ezután sem fognak megérkezni. Összefogott az egész világ ellenünk. Két annyi ellenséggel állunk szemben, mint állottunk a háboru kezdetén. Tartasuk ki, mert mindennek vége lesz, vége kell lennie, mert az események a kibontakozás utját mutatják.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az oroszok óriási veresége.

Az osztrak-magyar és német szövetséges csapatok az oroszok támadására hatalmas ellentámadással feleltek. Ez az ellentámadás rövid pár nap alatt nagyarányú és győzelmes hadműveletté fejlődött ki, melynek eredményeként megingott egész hosszában az oroszok galíciai frontja és a legnagyobb felbomlásban özönlik vissza Bessarabia felé. A békére vágyó orosz ezredek, bár hátulról francia és japán tiszték gépfegyvertüzzel kergették rohamra, roham helyett lábhoz tett fegyverrel üritették ki legerősebb állásaikat és kezdték meg visszavonulásukat. Alig hinné el az ember ezt a világszenzációt, ha nem maga az orosz vezérkar jelentené, mintegy melegségül hozva fel óriási vereségüknek. Ha a jelek nem csalnak, rövid idő alatt az antant végső vereségét szenvedni, de mindenesetre jóval nagyobb, mint a világhíres gorlicei csata után. Nekünk nemcsak fényes elégtétel, de nagy öröm is az oroszok döntő veresége, mert felszabadítja lelkeinket az egy év óta rettenetesen ránk nehezedt nyomás alól, sőt alapos reményt nyújt arra, hogy sok szenvedésünknek és három éves bizonytalanságunknak mihamarabb vége szakad. Mig egyik szemünk Galícia felé fordul, másik a tölgyesi, gyimesi és uzvölgyi szorosok felé tekint, hol a vezérkar jelentései szerint a harcok szintén megindultak. Bizalmunk erős, hogy a galíciai front bomlása ragadós lesz, vagy azzá teszik vitéz katonáink, kik rendíthetetlen falban állanak a határainkon és várják a parancsot. Nyugalom és bizalom, mert erős a hitünk, hogy a közeli jövő ezuttal nem hoz csalódást nekünk.

— Kinevezés. Az igazságügyminister Anka György dr. budapesti lakos ügyvédjelöltet a csikszeredai kir. járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

— **Firtos Ferenc temetése.** Felsőben-
czédi Firtos Ferencnek, a hósi halált halt repülő-
tisztnek temetése folyó hó 20-án városunk
közönségének legmelegebb részvéte mellett
ment végbe. A főgimnázium épületében felra-
vatalozott koporsóját elborították a koszorúk
és virágok, melyeket a közönség és a tisztikar
helyezett el a koporsóra. Végtisztességére el-
jött mélyen lesújtott édesatyja, Firtos Ferenc,
a szászvárosi református kollégium tanára fe-
leségével, három leányával és vejével együtt.
A hósi halált halt repülőtisztben, ki szintén
tanár volt, szülői egyetlen fiúgyermeküket vesz-
tették el. A temetésen megjelent az egész
tisztikar, képviseltették magukat a frontunkon
harcoló repülők minden irányból és kivonult
egy repülőosztály legénysége. A szertartás alatt
és végig impozáns utján a vasúti állomásig,
a repülőgépek alacsony magasságban állandóan
kattogtak és koszorukat, virágokat dobtak hósi
halált halt bajtársuk koporsójára. A temetésen
résztvett városunk egész itthon tartózkodó köz-
önsége és sok könnyet hullatott a korán el-
hunyt ifjú hősiért. Tetemét a mélyen sujtott
család szülővárosába, Szászvárosra szállította,
hol temetése folyó hó 23-án ment végbe. Hósi
haláláról családja Szászvárosban az alábbi je-
lentést adta ki:

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy nemes,
jó gyermekünk, az anyagi jóságú testvér és
rokon Felsőben-
czédi Firtos Ferenc tartalékos
tűzér- és repülő hadnagy, életének 26-ik évé-
ben, július 18-án, az oláh fronton vívott légi
harcban hósi halált halt. 20-án kísérték baj-
társai és Csikszereda szerető népe a vasúthoz,
hogy édes fiunkat szülővárosába haza hozzuk,
hogy köröttünk aludja csendes, béke álmát.
Július 23-án d. u. 5 órakor kísérik a szász-
városi vasúti állomásról a református sírkertbe.
Szászváros, 1917. évi július hó 22-én. A gyá-
szoló család.

— **Az orosz hadsereg demoralizá-
ciója.** Stockholmból jelentik: Szebasztopolban
nagy zavargások voltak. A zavargók lerombol-
ták a haditengerészet épületét. A zavargók
és a katonák közül sokan elesetek, köztük a
vár parancsnoka. Odesszában teljes anarchia
van. — Az utcákon tüzharcokra került a sor.
Sokan közülük elesetek. A tüntetők gyújtogat-
tak és romboltak. A zavargás és fosztogatás
láza és a demoralizáció a 7-ik hadseregről
átragadt a 8-ik hadseregre és a csapatok kö-
zül itt is sok fellázadt. Egyes ezredek tiszt-
jeit elfogták, a lövészárok oszlopaihoz kötöz-
ték és azután otthagyták.

— **Jegyzések a hatodik hadiköl-
csönre.** Az ellenséges megszállás alatt kü-
lönösen sokat szenvedtek a szépvízi járás kö-
zségei, melyekből a lakosság igen nagy rész-
ben el is menekült. A járás hazafias lakossága
a sok pusztítás és anyagi károsodás dacára
a hatodik magyar nemzeti hadikölcsönből elis-
merésre méltó módon vette ki részét és ma-
gántartása minden dícséretet megérdemelt. Az
egy-egy községekből ugyanis a következő kész-
pénz-jegyzések eszközöltek: Gyimesbükk
38,900 korona, Gyimesközéplek 30,000 korona,
Gyimesfelsőlök 30,250 korona, Csikszentmihály
18,400 korona, Szépviz 93,400 korona, Csik-
szentmiklós 500 korona, Csikborzsova 34,000
korona, összesen 245,450 korona. Az elért
eredményben kiváló része van dr. Márton
László főszolgabírónak és a járás derék köz-
ségi jegyzőnek.

— **A kászonalsíki járás községeinek jegy-
zése a hatodik magyar nemzeti hadikölcsönre**
minden várakozást felülmúltnak. A járás főszol-
gabírája és jegyzői minden lehetőet elkövettek,
hogy a lakosság részvétele a hadikölcsönben
minél impozánssabb legyen. Az alsíki lakosság
jegyzései 1,365,076 korona 56 fillért tesznek
ki, ami oly fényes eredmény, melyre a vár-
megye, ellenséges megszállás után, mindig
büszkén hivatkozhatik.

— **A felcsiki járás és Gyergyószentmiklós**
város jegyzéseiről még nincsenek biztos ada-
taink. Csikszereda város jegyzése mintegy
1,500,000 koronát, a gyergyószentmiklói járás
mintegy 3,000,000 koronát jegyzett a hatodik
hadikölcsönre. Különös értéket ad a jegyzé-
seknek azon körülmény, hogy az ellenséges
betörés következtében az erdőeladások vár-
megyénkben szünetelnek és fenti jegyzésekben
csak kisebb tételek szerepelnek erdőbirtokos-
ságok részéről.

— **A csehek vakmerő követelése.**
Prágából jelentik, hogy a cseh politikusok
újabb keletű szemérmetlen programpontja
azt mondja, hogy fel akarják szabadítani a
Magyarországon rossz bánásmódban részesülő
fajrokonait és Magyarország északi vármegyei-
ből hármat Csehország részére követelnek.
Smeról, cseh szocialista képviselő bejelentette
Stockholmban, hogy Csehország igényt tart
három északi vármegyére. Ez a kívánság
Massaryk kezdeményezésére történt, aki a
legmesszebbmenő biztatást kapta az ántántól.
Enélkül a cseh pártok nem vették volna fel
programjukba az északi magyar vármegyék
annexiójának követelését.

— **Nyugdíjasok és özvegyek háborus**
segélye. A kormány az országgyűléstől az
indemnitásban kapott fölbatalmazás alapján a
hivatalos lap mai számában rendeletet tesz
közé a nyugdíjasoknak és özvegyeknek en-
gedelmezendő egyszeri állami segítségéről. Ebben
az állami segítségben részesülnek az állami
és vármegyei nyugdíjasok, állami és vármegyei
alkalmazottak özvegyei és szülőtlén árvái, az
1848—49-iki honvédn nyugdíjasok, valamint ezek-
nek nyugdíjban részesülő özvegyei, továbbá
mindazok a nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén
árvák, a kik az országos tanári nyugdíjintézet,
az országos tanítói nyugdíj- és gyámintézet,
az államvasutak nyugdíj- és nyugbérpénztára,
a községi és körorvosok nyugdíjintézete, vagy
valamely törvényhatósági vagy községi nyug-
díjalap terhére állandó ellátást, vagy valami-
lyen pótlékot, segítséget, járulékot élveznek.
A rendeletnek ma megjelent része csupán az
állami nyugdíjasok, ezek özvegyei és árvái
részére folyósítandó segítségéről intézkedik.
A többi csoportokra vonatkozóan ezután fognak
intézkedni. A segítségért, mely 800 koronánál
nem lehet több, nem kell folyamodni, mert
azt a nyugdíjat kifizető hivatal utalja ki egy
vagy két részletben. Az első azonnal kifizetik,
a második részletet legkésőbb október folyamán.
Azok a nyugdíjas tisztviselők, a kik 1912 janu-
ár 1. előtt mentek nyugdíjba, tehát lakásbér-
nyugdíjat nem élveznek, a következő segítsé-
get kapják: 800 korona nyugdíjig 200 koro-
nát, 1000 koronáig 240 koronát, 1200 koronáig
280 koronát, 1400 koronáig 320 koronát, 1600
koronáig 360 koronát, 1800 koronáig 400 koro-
nát, 2000 koronáig 440 koronát, 2200 koro-
náig 480 koronát, 2400 koronáig 520 koronát,
2600 koronáig 560 koronát, 2800 koronáig
600 koronát, 3000 koronáig 640 koronát, 3400
koronáig 680 koronát, 3800 koronáig 720 ko-
ronát, 4200 koronáig 760 koronát, 4200 korona
évi nyugdíjon felül pedig 800 koronát. — Azok
az állami tisztviselők, a kik 1912 január 1.
után mentek nyugdíjba, tehát lakásbérnyugdí-
jat élveznek, a következő segítséget kapják:
1400 korona évi nyugdíj után 180 koronát,
2000 koronáig 240 koronát, 3000 koronáig
300 koronát, ezen felül 360 koronát. — Az
1913 január 1. előtt nyugdíjba helyezett díjnok
segítségére 200 korona, az 1913 január elseje
után nyugdíjba helyezetté pedig 160 korona.
— Az 1912 január 1. előtt nyugodalomba ment
altisztek és szolgák segítségére évi 400 korona
nyugdíjig 120 korona, 600 koronáig 160 korona,
800 koronáig 200 korona, ezen felül 240 ko-
rona. Az 1912 január 1. után nyugdíjba vonult
szolgák és altisztek segítségére egyaránt 120
korona. Az 1912 január elseje előtt nyugdíja-
zott tisztviselők özvegyei a következő segítsé-
get kapják: 1200 korona évi nyugdíjig 300
koronát, 1600 koronáig 360 koronát, 2400
koronáig 420 koronát, ezen felül 480 koronát.
— Az 1911 december harmincegyediké után
elhalt tisztviselők özvegyei 1400 korona nyug-
díjig 180 korona, 2000 koronáig 240 korona,
3000 koronáig 300 korona, ezen felül 360 ko-
rona segítséget kapnak. — Az 1913 január
elseje előtt elhalt díjnokok özvegyei 200 ko-
ronát kapnak: az 1912 december 31-ike után
elhalt díjnokok özvegyei pedig 160 koronát.
— Az 1912 január 1. előtt elhalt altisztek és
szolgák özvegyeinek segítségére 130 korona,
az 1911 december 31-ike után elhaltaké 120
korona. — Az állami tisztviselők szülőtlén
árvái 120 koronát, a díjnokok szülőtlén árvái
60 koronát kapnak. — A kegydíjasok évi 400
koronáig 80 koronát, 800 koronáig 120 koro-
nát, ezen felül 160 koronát kapnak. — A
kegydíjasok szülőtlén árváinak 60 korona se-
gítség jut.

— **A Csikszeredai Takarékpénztár**
közgyűlése. Mint értesülünk, a csikszeredai
takarékpénztár folyó évi augusztus hó 26-án
fogja megtartani rendes évi közgyűlését.

— **Eljegyzés.** Weiss Albert hadnagy, vég-
zett jogász Grätzből, eljegyezte Lebovits Lázár
csikszentsimoni fakereskedő leányát, Gizikét.

— **Az új háromszékmegyei főispán**
beiktatása. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Há-
romszékvármegye új főispánját, dr. Király
Aladár volt alispánt e hó 28-án megtartandó
disztközgyűlésen fogják beiktatni. A beiktatás
a belügyminister rendelete értelmében ment
lesz minden ünnepeiségtől.

— **Szeptemberben hozzák forgalomba**
az új kenyéret. Az országos közéletmezési
hivatal tudatta, hogy az új termést szeptem-
ber hónapban forgalomba hozzák. Addig a
tavalyi lisztet utalja ki a közéletmezési hiva-
tal M.-vásárhelynek. Szeptemberben kiutalják
az új kenyérlisztet, amely nemcsak olcsóbb,
hanem jelentékenyen jobb minőségű lesz,
mint a mostani. Az új kenyérlisztben lényeg-
esen kevesebb kukorica lesz.

— **Egy erdélyi honvédszázados vak-**
merő szökése orosz hadifogságból. Crenián
Aurél 21. honvéd gyalogezredbeli száza-
dos a háboru első napjaiban az orosz harc-
terre vonult ezredével és az első háborus napok
nehéz és nagy harcaiban sebesült állapotban
az oroszok fogságába jutott. A szibériai
Tomszkba internálták Creniánt, egy ottani
tisztii fogolytáborba, ahonnan kétszer próbált
megszökni. Első és második szökésének idején
már hosszú utat tett meg a szabadulás felé,
amikor az orosz hatóságoknak sikerült letar-
tóztatniok az áruhában bujdosó honvédszáza-
dosot. Crenián azonban nem tudott megbará-
kozni a rabság gondolatával és két majdnem
tragikus végű szökési kísérlet után harmad-
szor is megkísérelte a szabadulást. A honvéd
százados az orosz forradalmi bonyodalmakat
használta fel óhajtott céljának elérésére és ez
év június 9-én, orosz parasztnak öltözve, harmad-
szor is nekivágott a végtelen szibériai or-
szágutaknak. A százados utja nyugat felé ve-
zetett, a svéd határon keresztül akarta el-
hagyni a néhai cár végtelen birodalmát és
gyalog, szekéren, vonaton, csónakon, keserve
nélkülözések és bujkálások után végre elérte
a svéd határt, amelynek átlépése a szabadsá-
got jelentette a sokat szenvedett ember előtt.
A százados nem kevesebb, mint 7000 kiló-
métert tett meg Tomszkból a svéd határig,
amelyen túl a senleges Svédország polgárai
szeretettel fogadták a rongyos, parasztruhás
századosot. Crenián Aurél jelentkezett a stock-
holmi osztrák-magyar követségen, a mely
minden intézkedést megtett, hogy a vitéz
százados kényelemben megérkezessék Ma-
gyarországba. Crenián július 15-én érkezett
Budapestre, ahol a honvédelmi ministeriumnál
jelentkezett.

— **A csiksomlyói borvíz forrás.** Több
oldalról hangzott el panasz az iránt, hogy a
somlyói borvíz forrása, a beleömlő különböző
szennyvizek következtében, teljesen élvezhe-
tetlenné és egészségtelenné vált. Napokkal
ezelőtt a csikszeredai K. u. k. Étappenstatio
parancsnoksága, a borvíz-kutat a legnagyobb
gondossággal kitakarította, köröskörül árkok-
kal láttatta el és kibetonoztatta úgy, hogy
most már elsőrendű a vizforrása s teljesen
ki van zárva az, hogy a borvíz-kutba az uttól
s a kut környékéről szennyvíz ömölhessenek.
Felhívatik a közönség arra, hogy a borvíz-kut
és annak környéke rongálásától és bepiszki-
tásától a legszigorubb büntetés terhe mellett
tartózkodják, s vízfordó edényeit állandóan
kezelje tisztán, mert most már a borvizet
csakis a piszkos edény teheti élvezhetetlenné
és egészségtelenné.

— **József főherceg feldult tűzhelye-
inkért.** József főherceg elrendelte, hogy az
I. hadsereg területén működő tábori mozik,
jövendelmének fele a Zita királyné legfelsőbb
védnöksége alatt álló Pro Transsylvaniaiának
s így Erdély elpusztult vidékei újrafelépítésére
fordítottassék.

— **Nyomdai betűk rekvirálása.** Ren-
delet jelent meg, a mely a nyomdai ólom-
betűk 10 százalékát hadicélokra lefoglaltatnak nyilván-
ítja és ez azonnal be is szolgáltatandó. E
rendelkezés alól kivételes körülmények mellett
felmentés kérhető.

— **Malláth püspök látogatása a bukovinai harcovonalon.** A bukovinai harcovonalról jelentik: Gróf Malláth Gusztáv Károly minap a bukovinai harcovonalon járt, ahol meglátogatta az egyes csapatokat. Julius 11-én a püspök a 306. gyalogezrednél tartzkodott, ahol száznyolcvan katonát, tisztet és közlegényt meglátogatta.

— **Az orosz kormány beismeri az orosz front áttörését.** A kormány kiáltványt intézett a néphez melyben utal arra, hogy a németek áttörték az orosz frontot, amit megkönnyített egyesek könnyelműsége, vak fanatizmusa. A kormány felelőssége tudatában mindent megtesz. Legközelebb konferenciára hívja a szövetségeseket a helyzet tisztázására és a hadicélok revíziójára, előkészíti az alkotmányozó gyűlést és megkezdi a demokratizálást minden vonalon. E nagy munkájához minden hazafi támogatását kéri.

— **Ujra vizsgálják a segédszolgálatosokat.** A honvédelmi minister humanus rendeletet bocsájtott ki nemrégiben. A rendelet szerint az összes pótzászlóaljknál bizottságok alakítandók azért, hogy minden alkalommal megvizsgálják, vajjon a segédszolgálatosok törődöttsége nem olyan fokú-e, mely miatt egészségi állapotukat a katonai szolgálat hátrányosan befolyásolja. Ha a bizottság úgy véli, hogy a segédszolgálatosra a további szolgálat káros hatással van, az illetőt haladéktalanul felülvizsgálatra kell küldeni, ahol a katonai kötelekből való elbocsátást mondják ki. Eddig a segédszolgálatost ilyen címen nem lehetett szabadtságolni.

— **Udvariasan kell banni a hadisegélyesekkel.** A belügyminister körrendeletet intézett az illetékes hatóságokhoz a hadisegélyezés korlátozására és a hadisegélyezettekkel való bánásmódról. A rendelet szerint azt a hangot és modort illetőleg, amelyet minden fellel, de főleg a hadbavonultak családtagjaival szemben használni kell, a minister meghagyja, hogy gyengédség és figyelem nyilatkozzék meg a községi előjárás minden szavában, minden tetteiben azok iránt, akiknek hozzátartozói, ha kell, életük árán is a házáért harcolnak.

— **Olcsó szarvasmarhák a székeieknek.** A földművelésügyi ministerium kirendeltse lépéseket tett, hogy a Dunántúlról, ahol a gyenge szénatermes következtében nagyon esett a szarvasmarhák ára, nagymennyiségű igás állatot hezzanak a Székelyföldre. A kirendeltség megbizottai már el is utaztak a szarvasmarhák megvásárlása céljából.

— **Öngyilkos szerelmespár.** Kozma János 31. tüzérezredbeli szakaszvezetőt Ditróra osztották be. Itt ismerkedett meg Puskás Lina ditrói leánnyal és megkérte a kezét. A leány anyja kijelentette, hogy csak a háboru végeztével adja beleegyezését a házassághoz. A fiatalok elkeseredésükben elhatározták, hogy megválnak az élettől. Kozma szolgálati revolverével kétszer a leányra lőtt, azután önmagát lötte föbe. Mindketten azonnal meghaltak.

— **Halálozások.** Özv. csikszentsimoni Endes Kálmáné szül. csikmadéfalvi Istvánfi József életének 75-ik évében Sümegen folyó évi július 8-án elhunyt. Halálát siettette a román betörés, mely menekülésre kényszerítette. Halálát fia dr. Endes Miklós budapesti kir. ítélőtáblai bíró és neje csikszentmihályi Sándor Rózi, valamint kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

— **Csikcekefalvi Miklós Sándor Csikvármegye főlevéltárnoka** 48 éves korában, Kolozsváron meghalt. Elhunyt szerény, kötelességtudó és rendkívül szorgalmas tisztviselője volt a vármegyének. Az évek megfeszített munkája miatt idegbajt kapott, mely egy év alatt halálát okozta. Halálát felesége Kovács Juliska gyászolja.

— **Az „Erdélyi Szemle“ közgazdasági számot** adott ezen a héten. Tartalmából kiemelkedik Fekete-Nagy Béla, Dr. Rácz Lajos, S. Nagy László, Madarassy Gyula cikke, Dr. Boér Elek véleménye a birtokpolitikáról. Ezen kívül foglalkozik az akadémia, iparkamara s bankpolitikai kérdésekkel. Felelős szerkesztő: S. Nagy László. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Kolozsvár, Mátyás kir.-utca 5. **Kapható minden társaságban.**

— **József főherceg és Tersztyánszky vezérezredes fejdult tuzhelyeinkért.** Meghonosult a tábori mozi Erdélyben is a József főherceg őfensége parancsnoksága alatt álló I. hadseregnél. A fenséges hadseregpáncsok jótékony célokra fordítja az intézmény tiszta jövedelmét és pedig felerészben a közös hadsereg hadsegélyző intézményeinek, felerészben pedig a Zita királynő őfelsége legfelsőbb védnöksége alatt álló Pro Transsylvania Országos Segítő Bizottságnak Erdély elpusztult vidékeinek ujrafelépítésére. Hős hadvezéreink közül Tersztyánszky vezérezredes is több részletben eddig már 6000 koronát küldött Nagypolyán ujrafelépítésére.

— **A hatodik hadikölcsön sikere.** A hatodik hadikölcsön jegyzési határideje június 26-án járt le. A jegyzések végösszege természetesen még nem állapíthatók meg pontosan. Budapesti pénzügyi körök becslése szerint a hatodik hadikölcsön olyan nagy eredménnyel zárult, mely mind az öt előző kibocsátás eredményét fölülmulja és meghaladja a három milliárdot. A hadikölcsön jegyzésekre a legutolsó napokban igen előnyös hatást gyakorolt Hegedüs Loránt, a képviselőház pénzügyi előadójának beszéde, a ki az indemnitás benyújtásakor többek között azt mondta, hogy az állami bevételeket a vagyonadóval kell fokozni, még pedig annak kidomborításával, hogy annak vagyonát, a ki hadikölcsönt jegyez, pénzét az állam rendelkezésére bocsátotta, jutalmul meg kell kimélni, ellenben súlyosan kell megróni azok vagyonát, a kik szűkebbül nem fektették vagyonuk egy részét hadikölcsönbe.

— **Zloosovi offenzivákat és a kanozellár beszédét tárgyalja vezetőcikkében a Külügy-Hadügy mai gazdag tartalma száma.** A cikket Gellért Oszkár írta. Ellenségeink változó háborus céljait Erdélyi Jenő dr. tüzérhadnagy ismerteti, Japán keletázsiai sikereiről pedig Szana Sándor dr. értekezik. Heltai István Sakkstrategia c. tárcája, Remetay Fülöp Dezső tüzérfőhadnagy verse, Fadgyas Gyula dr. ezredorvos előadása, a hadbírói propaganda, a színes és történelmi becsü apró háborus történetek, Lazarus Leo dr. cikke a háborus elmezavarokról, a közérdekű hírek, a Rendeleti Közlöny tartalma, a Katonai tanácsadó stb. egészítik ki a pompás katonai újság friss tartalmát. A lap előfizetési ára 1/4 évre 6.-K. kiadóhivatal IX. Üllői-ut 11.—13.

— **A brassói m. kir. állami felső kereskedelmi iskola az 1917/18. tanévi működését** újból az intézet székhelyén, Brassóban fogja folytatni. A jövő tanévre a tanulókat az intézet igazgatósága (Kut-utca 33/b) már most előjegyzésbe veszi. A rendkívüli helyzetre való tekintettel vidéki tanulók a személyes megjelenés kötelezettsége alól felmentetnek s az előjegyzésre elegendő az utolsó tanévi bizonyítvány s a 10 korona felvételi díj előzetes beküldése. Érdeklődőknek egyéb tekintetben is készséggel nyújt felvilágosítást az intézet igazgatósága.

— **Székely hírlapok.** A „Független Székelység“ dr. Kóréh Lajos és dr. Dienes Lajos szerkesztésében újból megjelent Sepsiszentgyörgyön. A lap előfizetési ára egész évre 16 korona s a mint látjuk a mai papir hiány dacára is szép tartalommal hetenként kétszer jelenik meg.

— **Kiheverte az oláhdulás szenvedéseit a „Székely Újság“ is,** mely Dienes Ö. ön szerkesztésében Kézdivásárhelyen szintén megjelenik. Mindkét lapársunkat örömmel köszöntjük abból az alkalomból, hogy az oláhdulás szenvedéseinek dacára ismét harcra kelhetnek a székelység érdekeiben.

— **Bőrkereskedetek bejelentési ügye.** A m. kir. ministerium 3356/1917. M. E. sz. rendeletének 4. §-a alapján a bőr kereskedőket a magyar bőrbeszerzési részvénytársaság útján beszerzett készbőrkereskedetek bejelentésének kötelezettsége alól felment. Másuton (pl. vámkülföldi vásárlással) szerzett bőrkereskedőikről azonban a bőrkereskedők a raktárba érkezéskor azonnal, s a továbbiakban míg a készlet birtokukban van, időközi változások feltüntetésével minden hónap elsején kötelesek a fenti rendeletnek megfelelő bejelentő lapot a kereskedelmi ministerium ipari műszaki osztályához beküldeni.

— **Szép vadász zsákmány.** Gyergyószentmiklósról írják: Hetek óta könnyezve panaszozzák a szegény asszonyok, hogy verejtékes munkájuk gyümölcsét a vadászok tönkre teszik. Egész vadászó csordák tanyáznak a város közelében fekvő erdőben s onnan törtetnek elő, hogy a burgonya földet tönkre tegyék. Folyó hó 15-én Kari István volt csendőr több társával a vadászok keresésére mentek. Csakhamar réá találtak egy 12-es falkára s abból Kari István egy 6 éves kant, amely 160 kilót nyomott, kilőtt. A remek példányt 450 korona árban értékesítették a szerencsés vadászok. Harmadnap újabb vadászat alkalmával még két vadásznót lőttek.

— **Hirdetmény a postacsomagokban elhelyezendő címmásolatok tárgyában.** Egyre sürűbbek a panaszok amiatt, hogy a postára adott csomagok címlapját a feladók oly lazán ragasztják, vagy kötik csomagjaik burkolatához, vagy a felragasztásra oly rossz minőségű ragasztóanyagot használnak, hogy a csomagok címírata szállítás közben leválik és elkallódik. Ily esetekben a cím nélkül maradt csomagokat tovább küldeni, vagy kézbesíteni nem lehet és be kell tehát várni míg a reklamálás után meginduló eljárás és nyomozás a csomag rendeltetését megállapítja, ami rendszerint hosszabb időt igényel. Időközben azonban ha a csomag tartalma romlandó holmi volt, az el kellett adni, vagy meg kellett semmisíteni. Minthogy a posta a késedelmes kézbesítésért és romlandó küldeményekért egyáltalában nem szavatol, a közönség saját érdekében cselekszik, ha feladott csomagjainak a címírátát jobbminőségű ragasztóanyaggal, vagy zsinéggel tartósan és erősen illeszti fel a küldeményre. Ezenkívül a címírat pontos mását a feladás előtt ki-ki helyezze el csomagjába, mert ez esetben, ha a csomagról szállítás közben a címírat leválik s e miatt a tartalom megállapítása és a romló tartalom eladása végett azt bizottságilag fel kell bontani, a bizottságnak módjában áll a bent talált címmásolat alapján a küldeménynek helyes irányba terelése és kézbesítése iránt késedelem nélkül intézkedni. Csomagjába tehát a címírat másolatát mindenki helyezze el.

— **A cipőárok árának és forgalomba hozatalának szabályozása tárgyában** tudatta a kereskedelmi minister a kamarával, hogy az ezen ügyben kiadott 31/1917. M. E. számú rendelet intézkedéseinek ellenőrzésével, ugyanezen rendelet 14. §-a alapján, a magyar szent korona országainak cipőközpontját bizta meg (Budapest, V. Szemere-utca 6.) Együttal felhívta a központot, hogy a hatóságokat, az érdekképviseleteket és a magánfeleket a vonatkozó rendeletek és az árkiszámítási szabályok tekintetében szakszerű felvilágosításokkal támogassa. A központnak ezen ellenőrző tevékenysége természetesen a rendőrhatalóságok által végzendő hasonló ellenőrzést nem érinti.

— **A lonfonál és lenkócfolnál készletek** a 299/1917. M. E. számú rendelet értelmében bejelentendők, mire az érdekeltek figyelmét felhívja a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara.

— **Nem emelik föl a hadisegélyeket.** A napokban az a hír terjedt el, hogy a kormány a hadisegélyek összegének fölemelését tervezi. A híresztelés konkrét formát is öltött s befejezett tényként mondják, hogy a kormány a hadisegélynek napi 1 koronára való fölemelését tervezi s hogy a szükséges tájékoztató adatokat bekérte az egyes pénzügyigazgatóságoktól. E hírekre vonatkozóan a pénzügyministerium illetékes ügyosztályának vezetője Kertner Kálmán dr. miniszteri tanácsos a következő választ adta: „A kormány ez idő szerint a hadisegélyek fölemelését nem tervezi. A pénzügyminister legutóbbi képviseelőházi beszéde, a melyben Antal Géza felszólalására válaszolt, ebben a kérdésben is igen precíz felvilágosítással szolgált. Annak, hogy a hadisegélyeket most nem emelik fel, szociális okai vannak. Sokan akadnak ugyanis, a kik nem szorúlnak a hadisegélyre. A kik viszont rászorúlnak, azok számára a múlt év őszén kiadott pénzügyministeri rendelet módot nyújt, hogy nagyobb segélyhez jussanak. Ismétlem tehát, szó sincs a hadisegélyek fölemeléséről.“

— **Vásáráthelyezések és pótvásárok engedélyezése.** A kereskedelmi minister körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, a melyben értesíti, hogy a jövőben a vásáráthelyezésekre és pótvásárok engedélyezésére vonatkozó jogot az alispánok gyakorolják. A kivételes vásáráthelyezések kizáróan az illető vásártulajdonosok részéről idejekorán előterjesztett kérelmek alapján csakis kellően megindokolt esetekben a 15 kilométer körzetben fekvő vásártartó községek és vásárok, illetően vásártulajdonosaik vasári érdekeinek gondos mérlegelése mellett szabad engedélyezni. Pótvásárokat csakis tényleg teljesen elmaradt vásárok helyett vagy közérdeklő szükség indokából szabad engedélyezni.

— **Az új burgonya maximális ára.** A Hivatalos Lap közli a Közélelmezési Hivatalnak valamennyi törvényhatóságához intézett körrendeletét. A rendelet értelmében a korai burgonya maximális ára további intézkedésig 50 korona. Ebben az árban Ujvidék törvényhatósági város kivételével, ahol ez az ár a piaci átvételre értendő, bent van mindentűt a vasúthoz, illetve a hajóállomáshoz történő szállítási költsége is.

— **Ádám a perronon.** A nagyváradi pályaudvaron tegnap tragikomikus eset történt. Egy mezitelen ember ácsorgott az állomás kutjánál, ahonnan a perronon át bement a Bahnhofkommandó irodájába.

— Alázatosan kérem, mikor lesz már a fürdés? — kérdezte a világ legtermészetesebb hangján. Nekem tovább kell utaznom.

Az irodában nagyot néztek, de aztán kiderült, hogy a jó ember valami ravasz szél hámos áldozata. Az esetét így mondta el:

— Szállítványkísérő katona vagyok, Romániából jöttem. A perronon falatoztam, amikor odalépett hozzám egy cugszfűrer, patron-táska volt rajta. Rámkiáltott, hogy mit csinálok, mondom, hogy szállítvánnyal jöttem. Erre nagyon megharagudott és kiabált:

— Nem tudja maga, hogy a transzportfűrernek meg kell fürödni?

— Nem tudtam kérem. Elvezetett a kuthoz, ráparancsolt, hogy gyorsan vetkőzzem le, aztán a ruháimat felnyalabolta, azt mondta, míg fürdök, a ruhát fertőtleníti. Két óra hosszat vártam rá, de nem jött. Nem tudom mit tevő legyek.

Megállapították, hogy a szegény katona zsebeiben az iratain kívül néhány száz román lei is volt. Ketségtelen, hogy katonaruhában operáló szélhámos karmai közé került.

LEGUJABB

Győzelmes előnyomulásunk Kelet-Galicziában és Bukovinában.

Elfoglaltuk Delatynt, Ottyniát, Tlumacot és Buczaczt.

Budapest, július 26.

(Hivatalos). Arz vezérkari főnök jelenti:

Mackensen vezértábornagy hadseregének nem voltak nagyobb harci cselekmények.

József főherceg vezérezredes hadseregének arcvonalán a felső Susitánál az ellenség ismét elénk tevékenységet fejtett ki.

Kövess vezérezredes hadseregénél elragadtuk az oroszoktól a Baba-Ludovát. E magaslattól északnyugatra ellenség feladta kárpáti állásait és kelet felé hátrál.

A Tatar-szorosnál az oroszok ellenállásának leküzdésében különösen kitüntette magát a Mária Terézia nevét viselő budapesti kárpó bált 32. gyalogezred.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonalán Böhme-Ermolli vezérezredes hadseregét elfoglalta Delatynt, Ottyniát, Tlumacot és Buczaczt. Német csapatok Trembovia nyugati szélén állanak. Tarnopoli sikerünket több magaslattal meghódításával kiszélesítettük.

Olasz harctéren a szokásos ágyutüzélesen kívül nem történt különösebb esemény.

Balkán harctéren a helyzet változatlan.

A németek győzelme a franciákon. 1200 fogoly.

Berlin, július 26.

(Hivatalos) A nagy főhadiszállásról jelentik:

Rupprecht trónörökös hadseregét: A tengerpart és Lens között a tüzérségi harc változatlan hevességgel tovább folyik, mely sokszor pergőtűzzé fokozódott és éjszaka is csak kevéssé hagyott alább, virradatkor pedig újból a legnagyobb erőre kapott. Az angolok feldeítő előretörései tovább folytak, de eredményt nem értek el.

Artoisban a Lens melletti állásaink ismét heves tűz alatt állottak. Mondynál lübecki rohamosztatok lángszórókkal együtt működve elfoglaltak egy fontos árokreszt, a melynek visszafoglalását az ellenség három ízben hiába kísérelte meg.

A német trónörökös hadseregét: Kitünő tüzelőkészítés után westfaliai ezredek részei a Lenstől délre fekvő francia állásokat 1800 méter szélességben és 400 méter mélységben rohammal elfoglalták. Ma reggel alsórajnai zászlóaljok Hortebisse majortól északra megjelentészerűen előretörték és elragadták az ellenégtől a hegygerinc uralkodó részeit. Champagneban schleswig-holsteini és brandenburgi rohamosztatok egy bravuros előretörést eredményesen hajtottak végre. Elfoglaltak a Mont-Maunon 14 óra óta még a franciák kezében maradt területek maradványait. — Az ellenség mindhárom harcmezőn eredménytelen ellentámadásokat intézett, amelyek csak növelték véres veszteségeit. — Összesen 1150 foglyot, köztük 46 tisztet és számos lövészárk fegyvert szállítottunk be.

Keleti harctéren Eichorn vezérezredes hadseregét Smorgontól délre beösszpontosított tüzérségi tüzink az oroszok betörési pontjait szűkebbre szorították. Az ellenség kénytelen volt visszahúzódni. Előbbi állásunk majdnem egészen kezünkben van.

Böhme-Ermolli vezérezredes hadseregétől hadosztályaink harcok közben elfoglalták a Tarnopoltól északkeletre, valamint a Gniezszakaszon fekvő magaslatoikat, továbbá Buczaczt, Tlumacot, Ottyniát és Delatynt.

József főherceg vezérezredes arcvonalán a Dnyesztertől északra gyakorolt nyomás következtében az oroszok kárpáti arcvonala immár a Tatar-hegytől délre is megingott. Az ellenség itt csernovitzi irányban vonul vissza. Tegnap az oroszokat a Baba-Ludova magaslattól támadásainkkal visszavetettük.

Mackensen vezértábornagy hadseregétől délről a sötétség beálltaig a Szeret alsó folyásánál élénk tűzharc volt.

Macedon arcvonalon nincs ujság.

KÖMÉNYMAGOT

bármily mennyiségben veszen

A SZÉPVIZI GYÓGYSZERTÁR.

1—

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett
közöltetnek és felvétetnek

A KIADÓHIVATALBAN.

Nyomatott Vákár L. könyvnyomdájában, Csikszeregyénben,

Sajtkészítéshez tejoltó

folyékony vagy por alakban
nagyban és kicsinyben
kapható

A SZÉPVIZI GYÓGYSZERTÁRBAN.

1—

Szám: 5744—1917.

ki.

Pályázati hirdetés.

Csikvármegye gyergyószentmiklósi járáshoz tartozó gyergyóalfalvi jegyzőségben megüresedett **segédjegyzői** állásra pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása 1400 korona évi fizetés.

Felhívom pályázókat, hogy az 1900. évi XX. tc. 3. szakaszában előirt képviseletet és az eddigi szolgálatát igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeket hozzám f. évi **augusztus hó 16-ig** nyújtsák be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választást folyó évi augusztus hó 18-án d. e. 10 órakor fogom megtartani, a községi jegyzői irodában.

Gyergyószentmiklós, 1917. évi július hó 18-án.

Zakariás,
főszolgabíró.

1—2

Eladó fajborok 1915-ből

Sándorfalvi Pap István dr. gazdaságában, Magyar királyfalva u. p. Sövényfalva (Kisküküllőmegye).

Szám: 980—1917.

Hirdetés.

Alulírott községi előjáróság közölni teszi, hogy egy drb gazdátlan ló folyó évi augusztus hó 5-én délelőtt 9 órakor, Csikszentgyörgy község-házánál a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen el fog adani.

Csikszentgyörgy, 1917. évi július hó 20-án.

Puskás Lajos,
k. jegyző.

Miklós János,
k. bíró.